

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak:
Egész évre 12 kor., fél évre 6 korona
negyed évre 3 kor.

POLITIKAI NAPILAP
MEGJELENIK NAPONKINT REGGEL, KIVÉVE HÉTFON.

Szerkesztőség és kiadóhivatal
KLADEK és HAMBURGER könyvnyomdája
Batthyány-utca 5. sz.

Adós városok.

Magyarországon talán az újrainkon megszámlálhatjuk azokat a városokat: ahol ne lenne pótdó. Egyes városokban valószínűleg rettenetes terheket ró ez a lakosságra és a helyett, hogy a teher könnyítetné a városok háztartásaiban kiadásainak budgetje évről-évre növekedőben van.

Tudtuk mi azt, hogy a kultúra, az ipari intézmények létesülése, építkezések és beruházások pénzáldozatokba kerülnek és hogy társadalmi adakozások útján sem a babiloni tornyot, sem egy népiskolát nem lehet felépíteni, de azt is tudjuk, hogy állam érdeket végző tisztviselőket nagyszámban tartanak a városok, melynek ellenében az állam mit se reprezentál, ezeknek fizetése a városok háztartását terheli.

Mennyi pénzt mentenének meg a városok, ha városi tisztviselőkkel végeztetett államügyek alól a városi tisztviselőket felmentenék és ezek helyett az állam tartana hivatalnoki kart.

Azt is látjuk, hogy a városok nagyrészt még mindig a konzervativizmus vezet szerepet — a gazdálkodásban.

Vannak egyes városok, amelyek ásványvíz forrásait, fürdőiket kitünően, üzletszerűen tudják felhasználni de vannak városok, akiket a természet megáldott bőséges forrásokkal, festői szép vidékkel, de a mely vidékről csak az szerez tudomást aki véletlenül a Pallas Lexikonban reá bukkan. A gazdálkodás egészségesebb szellemben való terelése helyett, klikk rendszerek működnek, csinálják az állásokat rokonoknak, egyeseknek kegyeket osztogatnak, amíg egymást szapulják, nem érnek reá egy keveset az üzlet után nézni. Egy-egy állás szervezésébe belemennek szó nélkül, áldoznak reá ezreket, de rögtön szűkbe-

lűen húzódnak vissza, mihelyt valami üzletszerű vállalkozásba kellene a polgárok pénzét fektetni.

Nem vád, nem rágalmazás az és hogy e népszerűtlen tárgyat érintjük, tesszük ezt abból az alkalomból, mikor uton-utfélen panaszokat hallunk a városok háztartásáról: amely panaszok nagyrésztben igazak.

A váddal szemben hiába fogja rá a bürokratizmus szemüvegén vizsgáló ember, hogy mindezeket csak ujságírói felületesség mondhatja. Ezeknek konstatálásához nem kell valamelyes pesszimizmus, nem szédületes szakszerűség, vagy valami koncentrikus képzettség, ezt éppen úgy tudja a legtalentumosabb ujságíró, vagy igen jó hivatalnok, mint valami falusi bakter. És az is bizonyos, hogy e sokszor tárgyalt kérdést a retorika bármilyen színes virága meg nem oldhatja: ha a városok nem lépnek a cselekvés mezejére.

Ideje is volna. Tanuljunk a külföldtől, ahol egy-egy barlang látogatására annyi embert tudnak csöditeni, hogy nálunk bucsujáró helyeken nincs annyi ember. És ha már van valamelyes idegen forgalmunk, ne engedjük, hogy ott kizsebeljék a látogatókat egyes telhetetlen vállalkozók. Fürdőink s természeti szépségeinket hirdessük ország világnak, nem egyszer, nem kétszer, hanem mindaddig, míg a figyelem városainkra reá nem irányul.

A külföldi forgalom éppen annak köszönheti nagy eredményét, mert vállalkozásaiban kitartók, szívósak, nem riadnak vissza, — ha vállalkozásaikban mindjárt nem is mutatkozik a szerencse. Nálunk egy csapásra akarnak meggazdagodni, nálunk inkább a ritka forint kell, mint a sűrű krajcár. Nagy hiba ez. Nagyon nagy. De csak rajtunk áll, hogy szakítsunk a szokott rendszerrel.

Az új rendszer, az üzleti vállalkozás legszebb jövőt jelent, de egyben a városok adóssága is kevesbedik és ezen az uton a polgárok jóléte is biztosítva lesz: kik hivatva lesznek városaik jóléti intézményeit a legmagasabb fokra emelni.

A helyzet.

(Saját tudósítónktól).

Budapest, jun. 19.

A szerdai ülés izgatja az egész politikai világot. Az új kormány bemutatkozása elsőrendű politikai esemény lesz és alighanem fordulatot ad az elkövetkezendő eseményeknek. A pártok vezetői igyekeznek lecsillapítani az izgatott kedélyeket, mert mindenképpen biztosítani akarják az ülés csendes és méltóságteljes lefolyását. Apponyi Albert gróf tegnap este a függetlenségi pártkörben valósággal izgatott azok ellen, akik zajongani, tüntetni akarnának. Mert — ugymond — az ügy érdekében álló, hogy ünnepélyesen adassék ki az utlevél az új kormányának.

A pártok — a koalíció és a szabadelvűpárt is — bizalmatlansággal viseltetnek az új kormányval szemben. És ezt ki is fogják fejezni nyomban a bemutatkozás után. A szabadelvűpárt már megszövegezte azt a nyilatkozatot, melyet a párt vezére, Tisza István gróf fog felolvasni a képviselőház holnapi ülésén.

Nem érdektelen azonban, hogy hogyan gondolkodik a koalíciós vezérbizottság. A tegnapi ülésen, a melynek alig egy két jelentéktelen részlete jutott nyilvánosságra, megszövegeztek egy rövid bizalmatlansági nyilatkozatot. Ezt Kossuth Ferenc fogja a képviselőház elé terjeszteni. A javaslat egyszerű bizalmatlansági indítványt tartalmaz és semmi egyebet. És azért állapodott meg a vezérbizottság ebben a formában, mert biztosra veszi, hogy az egyszerű bizalmatlansági szavazathoz a szabadelvűpárt is hozzá járul. Így természetesen még impozánsabb lenne a képviselőház állásfoglalása.

A vezérbizottság tegnap esti ülésén már minden szerepet kiosz-

tottak. Még arra az eshetőségre is számítottak, hogy a szabadelvűpárt támogatni fogja a szövetkezett ellenzékét. Ebben az esetben Andrassy Gyula gróf vagy Apponyi Albert gróf fog beszélni a baloldal nevében.

Szóba került a vezérbizottság tegnapi ülésén a kvóta kérdése is. Megállapodtak abban, hogy nem akadályozzák meg a kvótabizottság kiküldését. Természetesen a függetlenségi majorizálni fogják ezt a bizottságot és így a legesekélyebb remény sincsen arra, hogy a bizottság megállapodásra jusson. Az idén is a király fog tehát dönteni a kvóta kérdésben.

Ma délelőtt egyébként semmi különös esemény nem történt. A Fejérvári kormány tagjai a minisztériumokban elfoglalták hivatalaikat. — Lukács László délelőtt a képviselőházban járt és kiürítette szobáját.

Fejérvári Géza báró délután meglátogatta Kossuth Ferencet.

Az önálló vámterület. A képviselőház közgazdasági bizottsága ma déli 12 órakor Apponyi Albert gróf elnöklésével folytatta az önálló vámtarifák előkészítő tárgyalását. Az elnök jelenti, hogy eljárt a képviselőház elnökénél az 1903. évi közös vámtarifajavaslat és mellékleteinek újbóli kinyomatása és a bizottsági tagok között leendő szétosztása iránt, de azt a választ nyerte, hogy a munkálat kinyomatása huzamosabb időt venne igénybe és közel 24,000 koronába kerülne, a mi olyan kiadás, a melyet a házelnök a ház előleges engedélye nélkül nem tehet. A bizottság a javaslatot egész terjedelmében vita nélkül elfogadja.

Kovacevics a horvát magyar viszonyról.

— Saját tudósítónktól. —

Budapest, június 20.

Kovacevics István horvát-szlavon-dalmátországi miniszter ma délelőtt foglalta el hivatalát. A tisztviselői kar élén és nevében Unkelhauser Károly dr. miniszteri tanácsos üdvözölte az új minisztert. Az üdvözlő szavakra Kovacevics István miniszter a következőkben válaszolt:

Ő cs. és apostoli kir. felségének legmagasabb kegyelméből át fogom

Dr. Heiszler J. orvostudor
Vizgyógyintezete
Szabadkán, Mária-Terézia park, vasút mellett

Gyógy módok: massage, vizcúra, szénasavas fürdők (nauheimi).
Villanyozás, továbbá orvosi torna
Javalva van: az idegbetegségeknél mint: idegesség, hysteria, főfajás, és szedülésnél.
A légző szervek betegségénél: tüdőhurut és nehéz légzésnél (asthma). — Gyomor és bélbajoknál: székrekedésnél. — Szív bajoknál: szénasavas fürdők (nauheimi). Rheuma és köszvénynél. Mérsékelt árak. Nyáron át frissítő fürdők.

Telefon 211. sz.
Prospectus

venni ma a horvát-szlavon-dalmát miniszterium ügyeinek vezetését.

Ismeretes önök előtt, uraim, hogy minő nehéz viszonyok között teszem ezt. Épp ezért szükségem van az önök lelkes és hazafias támogatására.

Én igyekezni fogok, hogy kötelességeimet önökkel együtt lelkiismeretesen teljesítsem.

Inkább munkatársat, mint feljebbvalót lássanak bennem, aminthogy én is önöket inkább munkatársaimnak, mint alárendeltjeimnek fogom tekinteni.

Igyekeztem főképp oda fog irányulni, hogy a magyar és horvát nemzet között való testvéri egyetértést ápoljuk. Ezt a legbiztosabban úgy érhetjük el, ha szigorúan betartjuk a kiegyezési törvény rendelkezéseit. Ez a törvény nemcsak hogy biztosítja hazánk jólétének fejlődését, de erkölcsi kötelességeket is ró ránk, a melyek főképp abban állnak, hogy *tettetés nélkül őszinte testvéri szeretettel oltunk a magyar nemzet iránt a horvát nemzetbe*, mert csakis így fogja a horvát nemzet boldogságát, megelégedését és jólétét fokozatosan elérhetni.

A miniszter beszédét éljenzés követte, majd Unkelhauser osztálytanácsos bemutatta a miniszternek a tisztikart, a melynek tagjaival a miniszter kezét szorítva hosszabban társalgott.

HIREK TÁJÉKOZTATÓ.

Szabadkai közkönyvtár és muzeum. Nyitva szerdán és szombaton délután 3-tól 5-ig. Vasárnap délelőtt 9-től 12-ig.

Június 22. A magyar asztaltársaság majálisa.

Június 25. A szabadkai műkedvelő ifjúság táncmulatsága a Göncöl-féle házban.

Június 25. Az általános ipartisztület közgyűlése a Hungária nagytermében.

Július 16. Országos athletikai viadal Párisban.

Július 2. A cipész és eszmadia munkások szabadkai csoportjának táncvigalma a Hungáriában.

Július 16. A magyarországi szabómunkások és munkások szakgyegete szabadkai csoportjának zártköri táncvigalma a városligetben.

Országos vásár. Június hó 18-án Kulán. Július 1. Szabadka.

— **Személyi hír.** Bezeredy István főispán és dr. Biró Károly polgármester a fővárosból, ahol József kir. herceg temetésén vettek részt, ma délelőtt a gyorsvonattal hazaérkeztek.

— **Tanári jubileum.** Szép és lélekemelő ünnepség folyt le vasárnap a bajai főgymnáziumban. Egy kiváló tanár Lednický Ipoly tanári működésének 30 éves jubileumát ünnepelték meg. Az ünnepélyen nagyszámban jelent meg a közönség, az egész tanári kar, Baja város tanácsa dr. Hegedűs Aladár polgármester vezetésével, a volt és jelenlegi tanítványok. Az ünnepségen miután az ének és zenekar egy dalt elénekelt, dr. Platz Bonifác főigazgató meleg hangon, szép beszédben üdvözölte a jubiléumot, majd tolmácsolta a kultuszminiszternek, Berzevicy Albertnek üdvözlését — s egyben átnyújtott a kultuszminiszter elismerő és üdvözölő levelét. Majd üdvözölte a tanári kar nevében dr. Werner Adolf igazgató, a volt tanítványai nevében Kovács budapesti tanár jelenlegi tanítványai nevében pedig Fehérvári Dezső. Számtalan levélben és sürgönyben, közöttük Vajda Ödön főapát a városi tanács, az összes cisztercita rendház és még mások üdvözölték az ünnepeltet.

— **Az érettségi írásbeli eredménye.** Szomorú meglepetés érte ma reggel főgymnasiumunk nyolca-

dik osztályt végzett növendékeit. Harmincnyolc várták kétség és remény közt a tanári tanácskozály határozatát, amelyben az írásbeli érettségi eredményét hirdették ki. Bizony rég nem volt ilyen sajnálatos eredményű írásbeli a szabadkai gymnasiumban. Harmincnyolc közül heten tehát a vizsgázók 20 százaléka lettek visszautasítva, tizenegy pedig szigorított érettségit kénytelen tenni. Annál is inkább megdöbbentő a mindenáron tudományos pályára tolnók előtt a szabadkai írásbeli eredménye, mert a bukottak között van az osztály egyik legkitünőbb tanulója, sőt olyan is van, aki már többé érettségi vizsgálatra nem is bocsátható mert írásbeli dolgozata másodizben nem volt elfogadható.

— **Iskolaszéki tagok választása.** A községi iskolaszék megkereste a város tanácsát, hogy a dr. Rádics Péter lemondása és Koncz István tagságának megszűnésével megüresedett két iskolaszéki tagsági hely a legközelebbi közgyűlésen betöltsék.

— **Jóváhagyott iskolai alapítvány.** A vallás- és közoktatásügyi miniszter a néhai Tikvicki József és neje Kádár Teréz által létesített 400 koronás iskolai alapítvány alapító levelét jóváhagyta. Az alapítvány kamataiban az alapító családjával rokonságban lévő gimnáziumi tanulók, ezek nem létében pedig I. vagy II. osztálybeli olyan bunyevác származású tanulók részesülnek, akik a magyar nyelvben a legjobb előmenetelt tanúsítják.

— **A nap szentelője.** Ez alatt a cím alatt a Szeged és Vidéke, valamint komolyabb úlság, mint a Bácskai Hirlap, írja a következőket: Szegeden ma délben röpké újságlapok hirdették a nap szentelőjét; a Tisza kormány végleges fölmentését és a tábornagy urnak a miniszterelnöki székbe való és a politikába való bevonulását. Az újságnélküli, egyhangú hétfői napon rendkívüli érdeklődést keltett ez a hír, amelyről egyedül a Szeged és Vidéke értesítette a közönséget mert csak a Szeged és Vidéke adott rendkívüli kiadást erről a fontos és szomorú politikai eseményről. A közönség lázas érdeklődéssel olvasta a sok ezer példányban megjelent Szeged és Vidéke kimerítő és részletes jelentését, amelyből értesülhetett az abszolutizmus beköszöntéről. A Szeged és Vidéke ezzel is dokumentálni kívánta, hogy mindenkor a gyors hírszolgálatot tartja feladatának! Idézhetnénk még más a Bácskai Hirlapnál komolyabb lapból, de fölöslegesnek tartjuk. Azt azonban mi magunkról is elmondhatjuk amit a Szeged és Vidéke elmond magáról.

— **A szegényház orvosa.** A törvényhatósági közgyűlés határozata értelmében, mint már megírtuk, dr. Heisler Jakab Sándor külváros orvosa, lett megbízva a szegényház orvosi teendőinek ellátásával. A szegényház új orvosa állásának hivatalos betöltése céljából Budapest székesfőváros hasonló intézményét tette tanulmány tárgyává, hol dr. Stály főorvos ismertette és mutatta be a főváros egyik legminta-szerűbb humanus intézményét, melynek mintájára fogja a helybeli szegényházat is új orvosa vezetni.

— **Halálozás.** A szegedi kir. itélőtábla elnökét, Fabinyi Ferencet, mint részvétellel értesülünk, súlyos veszteg érte. Unokája Sirvich György topolyai kir. közjegyzőnek három hónapos fia tegnap hajnalban jobblétre szenderült.

— **Szanatóriumi lapok.** A József főherceg sanatorium egyesület új lapot indított meg, mely méltán tarthat számot szélesebb körök érdeklődésére. Az egyesület elhunyt nagy védőjének József kir. hercegnek arcképe és az egyesülethez intézett sorai díszítik a lapot. Közli Korányinak, a társadalmi harc nagy vezérének hatalmas előadását a tuberkulózis ellen való küzdelem mai állásáról az egész világban, néhány meleg de szívből írott sor méltatja Korányit és bemutatja arcképét. A közgyűlés alkalmából közli a lap Augusztá kir. hercegnő arcmását, szép szavait. Kuthy Dezső tanár gyönyörű előadását, Lukács elnök magvas bevezető és üdvözölő beszédét, a jövő évi munka programot. Apró közleményei a zászlót bontott egyesület agilis tevékenységéről és mozgalmas életéről számolnak be. Ezt a lapot az egyesületnek minden tagja ingyen kapja. Fölhívjuk rá minden igaz szívű ember figyelmét. Aki erre a lapra igényt tart, az arról tesz tanuságot, hogy szíve hajlik a nemes célok felé és ereje szerint támogatja az egyesületet céljában. Megrendelhető Budapest Királyi bérház.

— **A fürdőes áldozata.** Magyar-Kanizsáról írják: Szerbkeresztur torontálmegyei községben a múlt napokban három iskolásfiú fürdött az esőzéstől megáradt kubikgödörben. Egyszerre mindhárman elmerültek. A segítségükre siető emberek kettőt kimentettek, de a harmadik, Kerekes István 12 éves fiút csak halva tudták kifogni.

— **Eltűnt asszony.** Piukovich Salamon helybeli földmivelő ma ama panasszal állított be a rendőrkapitánysághoz, hogy felesége három hét előtt eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. A férj nem is sejt, hogy mi történhetett az eltűnt asszonnyal, mert eltávózása előtti viselkedésével esetleges öngyilkossági szándéokra éppen nem adott gyanúra okot. A rendőrség megindította a nyomozást, mert valószínű, hogy az asszony bűntény vagy szerencsétlenség áldozata lett.

— **Nyakszirtmeregvedés.** Bajával szomszédos Baja Szent István községben nyakszirtmeregvedési tünetekkel egy gyermek meghalt. A hivatalos boncolást elrendelték.

— **Hirtelen halál.** Szegi Antal városi utkaparó az elmúlt éjjel alaposan bepálinkázott állapotban az önkéntes tűzoltók istállójában kért helyet, hogy megpihenhessen, mert rosszul érezte magát. Bebocsátották és ott lefeküdt, de reggelre halva találták. A ma délután megtartott orvos-rendőri boncolás a halál okául szivszélhűdést állapított meg.

— **Anyakönyvi hírek.** Halottak: Pinterics Istvánné, Gieszinger Erzsébet 24 év. Jenei Gergelyné, Kladek Róza 80 év, Katkus Istvánné Petrik Ilona 26 év, Péics Boltó 60 éves, Zvékics Glisó 75 év, Született 6, 3 fiú, 3 leány. Eljegyzés Ruzman András Fieser Anna, Dranovacs Miklós Vaszilyev Emilia, Nákós Lázár Curnity Danica.

— **Figyelem!** Igen fontos a háztartásra. Tekintettel azon körülményre, hogy ezentul üzlethelyiségekért házbért nem fizetek, elhatároztam, hogy az igen tisztelt vásárlásoknál különös kedvezményben fogom részesíteni és az összes áruk addigi árait 5 százalékkal redukáltam, mint például az I. rendű fehér cukrot 42 kr.-ra, a 0-ás lisztet 14 kr.-ra, valódi amerikai petróleumot

18 kr.-ra, donaturált szeszt 24 kr.-ra, 1 csomag gyertya 560 gr. 38 kr.-ra. Kávénál klg.-kint 10, rizseknél 2, rum és szesz italoknál 10 százalék engedmény. Azonkívül minden vevő, aki nálam részletenként is 50 koronáért vásárol megkapja dimentesen életnagyságu arcképét, Szives és számos látogatását kéri Sugár Manó Rudics-utca a világhírű Pilzeni üveg sör egyedüli lerakata. Megrendelés házhoz szállítatik.

A gyümölcs befőzés titka

meg van oldva egy új szerrel. Ezen igen fontos újdonság **Amerikai Gyümölcs Salicyl** néven jön forgalomba amelynek használata által a befőzött gyümölcsök, tiszta átlátszó színűket és keménységüket éveken keresztül megtartják. Nem drágább, sőt még olcsóbb, a fűszerkereskedésben vásárolt, közönséges és az emberi szervezetre ártalmas salicylsavnál. Minden csomagon az **Amerikai Gyümölcs Salicyl** gyártó részvénytársaság neve és az **Oroszlán** védjegy látható. Kapható 10—20—30 filléres és 1 koronás csomagokban. Vásárlásnál csak **Amerikai Gyümölcs Salicyl** az **Oroszlán** védjegyvel kérjen mindenki. Magyarországi főraktár: **Wachsmann és Veltner** (Zalán Béla utódai) droguüzletében **Szabadkán**, Kossuth-utca.

Néhány szó a gyermeknevelésről.

Írta: Sátoriné Etelka tanítónő.

VII.

Nemhogy a kicsinyeket már ilyen zsenge korban az öltözés fogalma alatt vetkezéshez szoktassuk. Nevelje gyermekét becsületérzőnek; ne engedjen hirt hordani, árulkodni, más rágalmazni s testvéreinek vagy társainak csufnevet osztani. A gyermek által talált tárgyat jogos tulajdonosának adassa vissza; ha pedig valakinek kárt tett volna, úgy pótolassa vele. Takarékosnak nevelje, de a fővénységet, ha észrevette, irtsa ki belőle. Nevelje gyermekében a kötelességérzetet, de ő maga legyen a példánykép. Nevelje gyermekét bátornak; ébresszen lelkében lelkesedést a jó és szép dolgok iránt; buzgalmat a nemes ügyek teljesítésében s reményt a jóban való fáradozás eredményességéhez. Hogy félnékké ne nevelje gyermekét: soh'se ijessztgesse síró gyermekét kopogtatással, meg mumussal, boszorkány lidérccel stb. Sötét helyre ne zárja büntetésből. Szoktassa nem félni az égi háborútól, valamint a nem veszélyes állatoktól. Irtsa ki belőle az önzés, irigység, harag és bosszuállás csiráját is. Mert mindez a rossz tulajdonság a gyermek lelkében észrevétlenül hamar felburjánkozik. Az anya legyen példa a könyörületesség gyakorlásában s többször gyermekével adassa az alamizsnát a koldusnak. Nevelje gyermekeit egymás iránt békétűrésre és ne engedje meg a testvérek közti civódást. Azonban mindez nem fog eredményre vezetni, ha ő gyermekei jelenlétében férjével, a gyermekek atyjával veszekszik; mert a példa vonz. Mindezek mellett, ha megszoktatja gyermekét az illedelmességre, az öregek iránti tiszteletre és hogy akaratát a szülő akaratának alávesse; az ilyen anya megtette kötelességét Isten és a társadalom iránt; az ilyen anya nyugodtan bocsátja csemetéjét a hivatott kertész, a tanító kezeibe; nem kell attól félnie, hogy annak nemesítő kése, rávastagodott vadhajtat észlel-

vén — nagy sebet ejt rajta, midőn nyesegeti, oltogatja. A gondos anya vallásos, hazafias és becsületes alapról fektetett egyszerű házi nevelésével mintegy előkészíti gyermekét az iskolai tanításhoz, hol már a tanító szakszerű oktatása alá kerül, ki a hazának hasznos polgárt nevel belőle. Vajha ne születnék egy gondatlan anya se e világra; úgy nem volna szükség börtönre! Istenem! sokasítsd meg a gondos anyák számát édes hazánkban! Amen!

(Vége.)

Az erdei leány.

Erdélyben a borgói és ó-radnai havasok közt az a néphit van elterjedve, hogy az »erdei leány« megbűvöli és megrontja az erdőbe tévedt legényeket.

Néhány nappal ezelőtt Filipov Juon ó-radnai suhanc eltűnt nyomtalanul gazdájától. Eltűnését nem tudták megmagyarázni maguknak a házbéliek, minthogy a legény tisztességes és hűséges cselédnek bizonyult. Hosszas kutatás után most végre megkerült a boldogtalan a Radna-Borberek feletti meredek sziklafalak között borzasztóan összevérezve, lerongyolva. Lábai megvoltak benulván s csak karján vonszolta magát szikláról sziklára.

Amikor reá akadtak, sirva panaszkodott környezetének, hogy az erdei leány titkos hívásának nem bír ellenállni, követte őt a havasokba, ahol napokig élt, szomjan fúnyozni kellett a táncoló erdei leánynak. Ha megpihenni akart, ütötte verte őt, letépte ruháját s csak akkor távozott el tőle, amikor már eszméletlenül terült el a sziklákon.

A környék havasi népe valóságban rajokban vonult ki a kísérteties sziklákhöz, ahol kézzel-kézre adák a boldogtalan legény rongyokra tépett ingét s darabokra szakgatott tüszőjét. A hatóság tudomást szerezvén a babonás esetről, orvosilag megvizsgálta Filipov Juont s úgy találta, hogy a szerencsétlen nyavalyatörésben szenved s sebei az eséstől származnak. A babonás nép persze nem enged hitéből s tovább fűzi meséjét az évszázadokon át élő erdei leányról, a gonosz tündérről.

Egy vidéki hírlap szerkesztőségében.

Egyik helybeli, szerkesztője és kiadója által hírlapnak kurtöltött újság kiadja és szerkesztője pukkadt a dühében, hogy őnk nem hozhattak ki ön kiadásban a királynak Fehérvárhoz intézett kéziratát.

Kiadó: [vörös a dühtől] Hát azért fizetek én neked havonként 40 koronát, hogy az a másik krajeáros lap mindig lefőzzön. Menj inkább Pesthez szinlap-kihordónak, vagy primadonna komornának, ha mindig lefőzeted magadat te... te... te... módó.

Szerkesztő: Te, kiadó, te hálátlan Mór, mit beszélsz te, neked kötelességed van csak, te Mór, teljesítsd ezt: szaladj a bankba és vidd ezeket a kedves kutyanyelveket felcserélni. Ugy-e milyen szép kézírásunk van?

Kiadó: Még te beszélsz? Azt hiszed meglágyítod a szívemet? Inkább pirulj mint én; hogy az a krajeáros lap megelőz mindenben.

Szerkesztő: [Visit] Piruljak? Hát hajnal vagyok én? Ne sértegezz... Nem, nem sértegetsz, emlékeztetsz ezzel a szóval valakire.

Kiadó: Állj be hozzá maszkirozónak.

Szerkesztő: Oh, milyen jó is vagy te Mór, köszönöm szíved jó kívánságát. Hálás leszek érte.

Kiadó: Hálás? Talán megengeded, hogy te helyetted is én írjam azokat a kedves kutyanyelveket, hogy én egyedül szaladgálhassak a pénz templomaiba fizetni?

Szerkesztő: Oh, nem Mór! Van egy eszmém, mely te érted hálából született meg gerincagyamban.

Kiadó: [meghatva] Milyen szép kifejezés, milyen tartalomdus ember is vagy te, kedvesem. Mi tehát az az eszme?

Szerkesztő: [Méltóságosan magasra nyulást próbálva.] Ime. Az a lap ma külön kiadásban hozta a király leiratát Fehérvárhoz.

Kiadó: Te, ne izgass, mert elküldelek az ángyod izé... térgyibe.

Szerkesztő: [zavartalan méltósággal] A türelem pirt, azaz rózsát terem. Láttad, hogy a kinevezett miniszterek neveit is közölte. Nos tehát meg fogom írni, hogy az a lap a kinevezést közölte, — igaz, hogy az is csak ma jelent meg a hivatalosban, ebben is annak a lapnak van igazsága, meg még a fővárosi lapok is adtak különkiadást — de mi már tudtuk. Azt azonban elhallgatom hogy a királyi levelet mi csak a külön kiadás után közöltük. Hah, milyen eszme.

Kiadó: Te félbenmaradt vizio Hát azt hiszed, hogy a közönség bolond?

Szerkesztő: [Az asztalra ugorva és onnan sivalkodva] A közönség én értem van. Te ahhoz nem értesz. Én vagyok a közönség és mért ne lehetnék, ha XIV. Lajos az állam lehetett. Tud meg te Mór, hogy a közönség én vagyok.

Kiadó: [Mégfontoltan]. Egy spritzert! Éljen a Quazi, a közönség. Nagyszerű eszme, melynek székhelye csak a gerinc lehet. [Megöleli a szerkesztőt]. Kedves gerincagyam. [Majd elkomorodva]. De mégis, a közönség talán még sem olyan ostoba, hogy elhiggye, hogy ő te vagy. Látd kedves izém, mégis csak olvassa, hogy mi a krajeáros lap után irunk, hogy más lapok is adtak különkiadást, hogy még a hivatalos lap is külön kiadásban jelent meg, hogy még mi is 18 órával utánuk közöljük a kinevezett miniszterek neveit.

Szerkesztő [önmagából kifordulva és az asztalról a dívánra ugorva]: Hallgass, a közönség én vagyok.

Kiadó [könnyezve]: Szegény közönség.

Szerkesztő [engesztelődve]: Sirsz hü Mór, adj hűs spritzert hü Mór. De látod, mikor a döntő tengeri ütközet előtt az a [fogcsikorgatva] krajeáros lap [a sarkával dühében a hátát verve] az a gazdaköri lap azt a hirt is hozta külön kiadásban, hogy egy megbízhatatlan távirat szerint a japánokat megverték, mi másnap ezt a táviratot szóról-szóra lemásoltuk és kinyomattuk és a közönség minket is olvasott.

Kiadó [ámulva]: Nagyszerű okoskodás.

Szerkesztő: És emlékszel amikor meggyilkoltattuk Bécsben a királyt és a városháza tornya meghajolt előttem és mikor a saját tudósítónkat meghalattuk és szegény tudósítónk megcáfolta halálhírét és mikor eltemettük Horánszkyt, Tisza Kálmánt és a közönség hetek múlva is tudta, hogy élnek. És mi szídtuk azt a másik izét [a fogait csikorgatva] — krajeáros lapot.

Kiadó [Extazisban forogva, mint a dervis.] Krajeáros lapot.

[A vitus tánc ráragadt a kiadóra, szerkesztőre, főmunkatársra és együtt forognak kiabálva: Krajeáros lap. Végre elül az extazis.]

Kiadó: Szerkesztőm. Irj, vágd ki harmadnap múlva a krajeáros lap híreit és szidd, rugd, vágd, harapd, olyan jól áll ez neked, mert hiszen neked mindegy, mert hiszen te mondd, hogy te vagy a közönség.

A lapbarát: [Berohan a szerkesztőségbe.] Olvastátok a Bács megyei Napló külön kiadását?

Sivítva megrohanják a lapbarátot és fogcsikorgatás közben kidobják a szerkesztőségéből. Azután a szerkesztő leül, dühében kacag, a tollat a kezébe kapja és felsivít.

Daru, főmunkatárs ül le és ird meg, hogy az a krajeáros lap, az csak azért van jól és előbb értesülve, hogy minket boszszantson. Mártsd önvéredbe tolladat, te nagy-hírű kijelentő, mert te kijelentetted, hogy az én lapomban politikát nem irsz. [A kiadó titokban felsóhajt: Oh bár csak mást se írna.]

A munka deliriumban megkezdődik és megszületik a kiadó, szerkesztő és főmunkatárs kereszteséből a krocki. A szülési fájdalmak után közös lelkesedéssel:

El a Szemmárhoz.

100,000-nél több meggyógyult

az egész világ valamennyi államában.

20,000 köszönetnyilvánítás

minden társadalmi körből, — közöttük orvosoktól, a legmagasabb arisztokrácia tagjaitól, bizonyítja, hogy a Volta tanár szerint szerkesztett

egyedül valódi Elektro-galv.

KETTŐS VOLTA-KERESZT

három villamos elemmel és

dr. Sandens Elektro-galv öve

nyolc villamos elemmel biztos gyógyulás idéznek elő: köszvénynél, reumánál minden tagban, idegességnél, álmatlanság és étvágytalanságnál, influenzánál, morium-betegségeknél, neuralgiánál, — hiszterikus rohamoknál, sárgaságnál, görcsöknel, szívizomulásoknál, vérömléseknel, szédüléseknél, hipochondriánál, asztmánál, fülzúgásnál, kéz- és lábhidegségeknél, vesegyengeségnél, bőrbetegségeknél, szájbűznél, hasmenésnél, fogfájásnál, női bajoknál stb. — Ár: 1 kettős Volta-kereszt csak 4 korona, 3 darab 10 korona, 6 darab 18 korona.

Dr. Sandens villamos öve csak 10 kor.

Az összeg előzetes beküldésénél (postabélyegeken is) bér- és vámmentesen. Utánvét 50 fillérral több. A megrendelések a szabadalom-tulajdonoshoz:

Lodovico Pollak Mailand (Olaszország)

intézendők. Levelek Olaszországba 25 fillérral, levelező-lapok 10 fillérral bérmentesítendők. — Levelezés magyarul és németül

≡ Kiadó ≡ pincehelyiség.

|| A Kossuth Lajos-utóában nagy pince kiadó. ||

Tudakozódni lehet a tulajdonosnál,

ifj Vojnich Sándornál,
Palicson.

Tiszta és jó
csomagolópapír
lapunk nyomdájában
különként is kapható.

TÁVIRATOK

Rekviem József főhercegért.

Budapest, jun. 20. A királyi vár Szent István kápolnájában ma délelőtt tíz órakor József főherceg lelkiüdvéért gyászmisét mondtak. A templom főhajójában állott többszörös gyertyasor közepette a főherceg címerével díszített katafalk, rajta a főhercegi korona és a lovassági tábornoki kucsma. A katafalk lábánál az elhunyt rendjelei voltak. A templom feketén bevont falain szintén a főherceg cimere volt. Az oratóriumban az elhunyt gyászoló családja foglalt helyet. A templom feketével bevont padjaiban helyet foglaltak: Gróf Csáky Albin és Just Gyula, a főrendiház és a képviselőház elnökei, báró Fejérváry Géza miniszterelnök, aki egyenruhában jelent meg, a kabinetnek fekete díszmagyarban megjelent többi tagja és a politika, katonai és társadalmi előkelőségek nagyszáma. A rekviemet dr. Várossy Gyula székesfehérvári püspök pontifikálta, míg a négy abszolutóriumot gróf Széchenyi Miklós, Kohl Medárd, gróf Battyány Vilmos — és Fischer-Colbrié Ágost püspökök tartották. A segédlet tagjai közt valamennyi káplán résztvett, a végabszolutóriumot dr. Várossy püspök tartotta. A mise alatt a magyar királyi opera énekkara az Engesser-féle „Requiem“-et adta elő.

A perzsa sah utja.

Bécs, jun. 20. A perzsa sah ma délelőtt utazott el Bécsből. Az uralkodó a nyugati pályaudvarig kísérté hol szives bucsuzkodás volt. A sah Contrevillebe utazik.

A háboru.

Pétervár, jun. 20. Azokat a híreket, melyek a fegyverszünet közeli megkötéséről szólnak, itt egyelőre semmi oldalról még a legcsekélyebben sem erősítik meg. A mandzsuriai hadseregből azt jelentik, hogy a már oda is elhatott és ott is elterjedt békekötési hírek lesújtó hatással voltak. Kuropatkin táviratot küldött Trubeskoj herceghez, a moszkvai nemesi marsallhoz és a liberális zemsztvó mozgalom vezetőjéhez, amelyben a zemsztvó ama magatartását, hogy a béke megkötését sürgeti, erős szavakkal elítéli, minthogy a hadsereg — ugymond — meg van arról győződve, hogy győzni fog.

Washington, jun. 20. Takahira japán követ tudomására juttatta

Roosevelt elnöknek, hogy a japán meghatalmazottak augusztus 1-én Washingtonban lehetnek. Ha Oroszország beleegyezik, akkor az időtájt megkezdődhetik a tanácskozás. Gróf Cassini orosz nagykövet úgy nyilatkozott a Fehér Házban tett látogatás után, hogy a tárgyalások zavartalanul folynak.

SPORT.

Országos atletikai viadal A «Bácska» szabadkai atletikai club által Palicson Bezeredy István főispán védnöksége alatt július hó 16-án rendezendő országos atletikai viadalról a verseny intézőség a következő programot adta ki: 1. 100 yardos síkfutás. 2. Diszkoszdobás. 3. Magas ugrás. 4. 400 m. futás. 5. Rudugrás. 6. Súlydobás. 7. Távolugrás. 8. Gerelyvetés. 9. 1 angol mf. futás. Nevezési tét minden egyes számszámra 3 korona. Minden verseny első győztese tiszteletdíjat és díszített ezüst érmet, a második ezüst érmet, a harmadik bronz érmet kap. Verseny után bankett, díjkiosztás és táncmulatság a palicsi táncsteremben. Verseny feltételek: 1. Nevezések 1905. július 10-ig Dr. Völgyi János titkár címére (IV. Mátyás-utca 55.) elküldendő. 2. A nevezésnek tartalmaznia kell: versenyző nevét, a versenypontokat, a benevező egyesület pecsétjét és hivatalos aláírását. 3. Nevezések tét nélkül nem fogadtatnak el. A tétekért a benevező egyesület felelős. 4. Nevezéseket a rendezőség indokolás nélkül visszautasíthat. 5. A versenyen a M. A. Sz. szabályai irányadók. Kezdeté d. u. 3 órakor.

REGÉNY CSARNOK.

A fekete boríték.

Németből: **Körmöczy Ernő.** 18.

— De, — vágott közbe Rajmund. — Mindenfelől leskelődnek utánunk, tehát gondoljon intésemre! Adieu!

A hogy Rajmund megfordult, az az ember eltűnt. Kevéssel utóbb már a herceg páholyában állt, ki barátságosan mutatott neki helyet. Kezdetben újra a diszes közönségről beszélgettek; de Rajmundot Guiller not páholya nem hagyta nyugodtan. Tekintete újra és újra odatévedt — és különös! szeme mindig találkozott Irénével, míg végre elpirulva fordult mindkettő oldalt.

A herceg figyelmét nem kerülte el a szemjáték s mód felett meglepődött.

— Ej, ej! — szólt oda ingerkedve, — hisz önnek ujonc létre csodálatos helyismerete van.

— De herceg ur! ...

— Kérem! kérem! Lehet, hogy tolakodó vagyok, de csak szerencsét kívánhatok a választáshoz. Irén kisasszony kétségkívül a legszebb, legártatlanabb hölgy ...

— De esküszöm Önnek! ...

— Azonban kénytelen vagyok önnek Benedek doktor egy nyilatkozatát közölni, bármily nehezére essék is.

— Mit mondott az orvos? — kérdezte Rajmund megijedve.

— Hogy aki Irént oltárhoz vezeti, pompás üzletet csinál.

— Hogy értsem ezt?

Hát mert a fiatal leány legfeljebb két évig bírhatja még.

Rajmund reszketett s gondolkozva

bámult maga elé. Ma először látta Irént s meglehet, soha ez életben nem vetődik utjába, mégis oly neheznek érezte szívét s úgy hitte, hogy képét sohsem bírja többé kivetni fejéből.

— Ejnye, hát megszorítottam? — kérdezte a herceg hirtelen — talán komoly szándéka van vele?

— Minden szándékot elvetek, ha közeledésem érdekházasságnak látszanék, — felelte Rajmund.

— Ez már beszéd! — szólt a herceg — hagyja el ezt a gondot! Elkísér ...

— Hová?

— Musselinehez. Meglátja, jól fogunk mulatni.

Rajmund beleegyezett. A függönyeközben legördült s a közönség kifelé tolongott.

A kijáratnál még egyszer találkozott szemök Irénnel, csak hogy egyszerre más kötötte le az ő és a herceg figyelmét. A nubiai nő volt. Mögötte Bernát lépdelt s csekély távolságban Spavento követte őket.

VI.

Spavento és Bernát.

Mig a második felvonás alatt a herceg oly élénken társalgott Rajmunddal, a páholyban Spavento sem töltötte az időt hiába, hanem ott várta vissza Bernátot, kit a nubiai kocsijáért küldött. Csakhamar vissza is tért.

Spavento köszöntötte s megkérdezte tőle, vajjon csakugyan Bernát urat van szerencséje üdvözölni?

Bernát bizalmatlanul pislogott.

— Ugy hívnak, igen — felelte habozva — de tudtommal nem találkoztunk még.

— Oh igen! Majlandban már láttuk egymást.

— Erre nem gondoltam. De várjon csak! Ugy látszik igaza van, nemde Spaventónak hívják?

A jószágkormányzó elégtelen mosolygott, aztán folytatta:

— De még mindig nem tudom, minek köszönhetem a szerencsét, hogy fölkeresett!

— Azonnal rátérek — felelte Spavento — Uram a palmari herceg igen gazdag és bőkezű ember s az ő kívánságából szeretnék önnek négy szemkötőt beszélni. Mondja csak, nyerhetnék alkalmat erre?

— Oh szívesen, bármikor rendelkezésére állok!

Közben Spavento egy borítékot húzott elő s odacsuszította Bernát markába, ki minden lelkiismeretfurdalás nélkül a zsebébe süllyesztte ...

— Mikorra tehát? — kérde Spavento.

— Kövesse ma este kocsinkat. Hagyja meg azonban kocsisának, hogy a szállodától tizenöt lépésnyi távolban várakozzék egy órát. Ekkor egy ember érkezik oda »Spavento« jelszóval, melyre Ön »Bernát«-tal felel. Kövesse ez embert, ki hozzám fogja vezetni önt.

— Tehát ma este!

— Igen!

Ezután elbucsztak. Ahogy Bernát a páholyba visszatért, urnője odaintette őt maga mellé.

— Spaventóval beszélte? — kérde tőle kissé idegesen, — mit akar?

— Beszélni szeretne velem — Megigérted?

(Folyt. köv.)

Felolós szerkesztő:

DUGOVICH IRE

Laptulajdonosok: A Z A L A P I T Ó K

Szerkesztőségi és kiadóhivatali

telefon szám: 62.

Reggel

is

délben

is

este

is

de még

éjfélkor

is

a legszebb
nyomtatványok
a legjutányosabb
árban készülnek

Kladek és
Hamburger
könyvnyomdájában.

Palicson
2 villa lakás
a földmives iskola közelében
levő fenyvesben
butorozva
vagy anélkül
azonnal kiadó.

Felvilágosítást nyújt a kiadóhivatal.

Szöllő
15 kapán felül
megvételre kerestetik.
Cím a kiadóhivatalban.

Benzöe crême
a legfinomabb arcpomádé!

Legfinomabb puderek fehér crême és rózsaszinben o o o o o o o o

Raktár: MILASSIN ILLÉS gyógyszerháza SZABADKÁN.

KIS HIRDETÉSEK.

Minden szó 3 fillér Vastag betűkből 6 fillér Legkisebb hirdetés 30 fillér

Varró leányok figyelmébe. Tanuló leányt keresek honvéd ruha elkészítéséhez. Aki már a varrásban jártassággal bír előnyben részesül. Cím Fazekas János férjiszabó VI. Torma utca 60;

Két tanonc felvétetik Tumbász Ferenc főtéri kézműműr üzletében.

Pénzbeszedő csekély óvadékkal, aki egy házi ipari cikk elárúsítására is képesnek érzi magát, fix fizetés és magas jutalék mellett azonnali belépésre állandó alkalmazást nyer helyben egy elsőrendű gyári cégnél. Cím a kiadóhivatalban.

Vesz használt tankönyveket regényeket és zeneműveket az Antikvárium könyvkereskedés Szabadkán szemben a gymnasiummal. A világhírű »Progress« cigarettá hüvely főraktára Nikotin mentes egyiptomi papír 100 hüvely egy doboz csak 9 kr. Levélpapír, írószersz. Irodai felszerelések bémulatos olc-ók Kölesön könyvtár havi díja 30 kr egyedül az Antikvárium könyvkereskedésében. Képes levelező lapok nagy választékban csak 1 kr drbja az Antikváriumba.

Jó házból való fiu tanoncul felvétetik Müller Mór fűszer és csomagoló üzletében.

Könyvelésben és irodai teendőknél mint a gépírásban is jártas leány irodai alkalmazást keres. Cím a kiadóhivatalban.

Iszákosság nincs többé!

Kívánatra bárkinek bérmentesen küldünk egy próbát a Gozaporból. Kávé, tea, étel vagy szeszes italban egyformán adható az ivó tudta nélkül.

A COZAPOR többet ér mint a világ minden szó, beszéde a tartózkodásért mert csodálatos ellenszerevéssé teszi az iszákosság a szeszes italt. A COZA oly csendesen és biztosan hat, hogy azt feleség, testvér, avagy gyermek egyaránt, az ivónak tudta nélkül adhatja és az illető mégcsak nem is sejt, mi okozta javulását. COZA a család ok ezrei békítette ki ismét, sok ezer ezer férfit a szegény és becstelenségtől megmentett kik később józan polgárok és ügyes üzletemberek lettek Temérdek fiatal embert a jó utra és szerencsésé ez segített és sok embernek életét számos évvel meghosszabbította.

Az intézet, mely a COZAPOR tulajdonosa, mindazoknak, kik kívánják, egy próba adagot és egy kós ön irásokkal telt könyvet díj és költségmentesen küld, hogy így bárki is meggyőződhessen biztos hatásáról. Kezességünk, hogy az egészségre teljesen ártalmatlan.

INGYEN PRÓBA. 550. sz.
Vágja ki ezen szelvényt és küldje még ma az intézetnek.
(Levelek 25 fillér, levelezőlapok 10 fillérre bérmentesítendő.)

COZA INSTITUTE
(Dept. 550.)
62. Chaucery Lane, London, Anglia.

Keleti mosdóvíz.

Finom toilette mosdóvíz, használati utasítással 1 üveg 3 K